

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar

Ja

Onze referentie

2024-0000935533

Datum

5 december 2024

Opgesteld door

[Redacted]

Samengewerkt met

CZW / P&O BZK

Aan
Van

De minister van BZK
DGDOO

nota

Kamerbrief Integriteitsstelsel en aanpak discriminatie en
racisme binnen de Rijksoverheid

Aanleiding

- Tijdens het Dertigledendebat van 12 september jl. over de PER racisme binnen het Rijk heeft u toegezegd om vóór het Kerstreces een brief naar de Kamer te sturen over een aantal toezeggingen en moties.
- U heeft op 6 november jl. een anonieme brandbrief over ervaren racisme ontvangen van een groep rijksambtenaren. Hierover zijn een reeks Kamervragen gesteld. Eerder bent u geadviseerd om de beantwoording van deze vragen te betrekken in de toegezegde Kamerbrief.
- Daarnaast zijn er vragen gesteld over Stas IenW en de veiligheid op de werkvloer op het ministerie van IenW. Het merendeel van deze vragen bevinden zich op het terrein van AZ en IenW.

Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd akkoord te gaan met bijgevoegd brief waarin ingegaan wordt op enkele toezeggingen en moties.

Kern

De voorliggende brief behandelt de volgende toezeggingen:

- Voor zover mogelijk de rijksbrede gegevens over integriteitsmeldingen verzamelen en aan de Kamer zenden.
- Informeren over de mogelijkheid om rijksbreed opgelegde sancties richting ambtenaren te registeren.

De brief gaat ook in op de volgende moties:

- De motie van het lid Chakor; Verzoekt de regering te onderzoeken of de Minister van BZK naast haar coördinerende rol als aanjager tegen racisme en discriminatie, ook meer doorzettingsmacht kan krijgen en de Kamer hierover te informeren.
- De motie van de leden Rajkowski en Van Baarle; Verzoekt de regering de rijksbrede klachtencommissie per 1 januari 2025 in werking te laten treden. **NB:** In de voorliggende brief staat daarover het volgende: "Het is mijn streven dat de rijksbrede klachtencommissie eind februari 2025 in werking zal treden." De reden dat de commissie niet eerder kan beginnen is gelegen in de benodigde doorlooptijden om de formele regelgeving, de ict-omgeving en de werving en selectie te realiseren.

Tevens is in de brief een reactie opgenomen op de brandbrief, conform het verzoek van het lid Chakor (GroenLinks-PvdA), gedaan in het ordedebat op 12 november jl. (2024Z18190).

Onze referentie
2024-0000935533
Datum
5 december 2024

Toelichting

Overzicht toezeggingen en moties Dertigledendebat

Naar aanleiding van het Dertigledendebat op 12 september jl. over het PER-onderzoek heeft u een aantal toezeggingen gedaan en zijn enkele moties aangenomen. Deze zijn ook opgenomen in de brief waarmee u het focusgroepen-onderzoek heeft aangeboden, of zullen in deze of aankomende brieven van u aan de Kamer worden meegenomen:

- a) Rijksbrede klachtencommissie in werking per 1 januari a.s. (motie Rajkowski c.s.)
- b) Onderzoek naar uw doorzettingsmacht ten aanzien van andere departementen (motie Chakor).
- c) Het ontwikkelen van een model voor een beleids- en effectrapportage en het verplicht maken voor departementen om deze bij BZK aan te leveren.
- d) Voor zover mogelijk de rijksbrede gegevens over integriteitsmeldingen te verzamelen en aan de Kamer zenden.
- e) Onderzoek naar de mogelijkheid om rijksbreed opgelegde sancties richting ambtenaren te registreren.
- f) Verplicht stellen dat bij p-gesprekken wordt gesproken over racisme.
- g) Onderzoeken in hoeverre het mogelijk is om rijksbreed een escalatieladder en sanctiebeleid vorm te geven en af te spreken.
- h) Bevorderen dat in de functieomschrijvingen en beoordelingscycli van alle ambtenaren met een leidinggevende functie de expliciete verantwoordelijkheid wordt opgenomen om actief zorg te dragen voor een veilige en inclusieve werkomgeving vrij van racisme en discriminatie (motie Bamenga).
- i) Een handreiking voor leidinggevendenden maken over de aanpak en handhaving van racisme, op basis van een escalatiemodel.
- j) Het bevorderen van het volgen van omstanderstrainingen door medewerkers van de rijksoverheid.
- k) Een e-learning ontwikkelen voor breed gebruik door rijksambtenaren.
- l) Verbetering van de informatievoorziening over (informeel dan wel formeel) melden van grensoverschrijdend gedrag.
- m) Iedere twee jaar een vervolgonderzoek uitvoeren naar het ervaren racisme op de werkvloer bij de rijksoverheid.

Kamerbrief Q1 2025

Een deel van de toezeggingen en moties wordt niet in de voorliggende brief, maar in een volgende Kamerbrief geadresseerd, die is toegezegd vóór 1 februari 2025. Dit betreft:

- Een model voor een beleids- en effectrapportage van departementen over de aanpak van racisme.
- De Rijksbrede verplichting dat bij p-gesprekken wordt gesproken over racisme.
- De mogelijkheid om rijksbreed een escalatieladder en sanctiebeleid vorm te geven en af te spreken.
- In functieomschrijvingen en in de beoordelingscycli van alle ambtenaren met een leidinggevende functie de expliciete verantwoordelijkheid opnemen om actief zorg te dragen voor een veilige en inclusieve werkomgeving vrij van racisme en discriminatie.

Communicatie

Mogelijk zal er in de media aandacht zijn voor uw reactie op de brandbrief en de aangekondigde maatregelen. Met het oog daarop zijn een woordvoeringslijn en Q&A's voorbereid.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

nvt

Onze referentie

2024-0000935533

Datum

5 december 2024